

When & Why God Speaks to Himself in Breishit

Source sheet for shiur by Menachem Leibtag / www.tanach.org

A. Before Creating Man on Day 6 (1:26): ****note PLURAL****

1:26 And God said, "Let us make man in our image, after our likeness, and they shall rule over the fish of the sea and over the fowl of the heaven and over the animals and over all the earth and over all the creeping things that creep upon the earth."

כּוֹנֵי אֱמֹר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ
כְּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בְדִגְתַּי הַיָּם וּבְעוֹף
הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-
הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ:

RASHI: Let us make man: From here we learn **the humility of the Holy One**, blessed be He. Since man was created in the likeness of the angels, and they would envy him, He consulted them. And when He judges kings, He consults with His Heavenly household..... Here too, He took counsel with His heavenly household. He said to them, "Among the heavenly beings, there are some in My likeness. If there are none in My likeness among the earthly beings, there will be envy among the creatures of the Creation." - [from Tanchuma, Shemoth 18; Gen. Rabbah 8:11]

נעשה אדם

: ענותנותו של הקב"ה למדנו מכאן,
לפי שהאדם בדמות המלאכים
ויתקנאו בו לפיכך נמלך בהם, וכשהוא
דן את המלכים הוא נמלך בפמליא
שלו, ... , אף כאן בפמליא שלו נמלך
ונטל רשות, אמר להם יש בעליונים
כדמותי, אם אין בתחתונים כדמותי,
הרי יש קנאה במעשה בראשית:

Let us make man: Even though they [the angels] did not assist Him in His creation, **and there is an opportunity for the heretics to rebel (to misconstrue the plural as a basis for their heresies)**, Scripture did not hesitate to teach proper conduct and the trait of humility, that a great person should consult with and receive permission from a smaller one.

נעשה אדם: אף על פי שלא סייעוהו
ביצירתו ויש מקום למינים לרדות-
לא נמנע הכתוב מללמד דרך ארץ
ומדת ענוה שיהא הגדול נמלך ונוטל
רשות מן הקטן.

Had it been written: "I shall make man," we would not have learned that He was speaking with His tribunal, but to Himself. And the refutation to the heretics is written alongside it [i. e., in the following verse:] "And God created (וַיִּבְרָא) ," and it does not say, "and they created (וַיִּבְרְאוּ)." - Gen. Rabbah 8:9]

ואם כתב אעשה אדם לא למדנו
שיהא מדבר עם בית דינו אלא עם
עצמו

ותשובת המינים כתב בצדו ויברא א-
להים את האדם, ולא כתב ויבראו:

A2 - The 'Royal We' / or the 'Divine us'

Note again - Hashem speaking in the plural, but to whom?:

א, כו וַיִּאמֶר אֱלֹהִים, נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדְמוּתֵנוּ;

1:26 And Elokim said: Let US make man in OUR image and form

Part Two, God's intervention in the History of Civilization:

B. Before Creating 'Husband & Wife' in Gan Eden (2:28)

ב,יח וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים, לֹא-טוֹב הָיְוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ; אַעֲשֶׂה-לוֹ עֵזֶר
כְּנֶגְדּוֹ.

C. Before expelling Man from Gan Eden (3:22-23) ****note PLURAL****

ג,כב וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהִים, הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ, לְדַעַת, טוֹב וְרָע;
וְעַתָּה פֶּן-יִשְׁלַח יָדוֹ, וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים, וְאָכַל, וַחֲיִי לְעַלְמִים.

D. Before limiting Man's lifespan to 120 years (6:3)

ו,ג וַיֹּאמֶר ה', לֹא-יִדּוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעַלְמִים, בְּשָׁגֶם, הוּא בָשָׂר;
וְהָיָה יָמָיו, מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה.

E. Before the Flood - the reason 'starting over'

ו,ז וַיֹּאמֶר ה', אֲמַחֶה אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר-בְּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה,
מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה, עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם: כִּי נַחַמְתִּי, כִּי עָשִׂיתֶם

F. After the Flood - the reason for 'not starting over again'

ח,כא וַיֵּרַח ה', אֶת-רִיחַ הַנְּיִיחֹם, וַיֹּאמֶר ה' אֶל-לִבּוֹ לֹא-אֶסַף לְקַלֵּל עוֹד אֶת-
הָאֲדָמָה בְּעֵבּוֹר הָאָדָם, כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו; וְלֹא-אֶסַף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת-
כָּל-חַי, כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי .

G. Tower of Babel / Dispersion to 70 nations ****note PLURAL****

יא,ו וַיֹּאמֶר ה', הֵן עַם אֶחָד וְשָׁפָה אֶחָת לְכָלָם, וְזֶה, הַחֲלָם לַעֲשׂוֹת;
וְעַתָּה לֹא-יִבָּצֵר מֵהֶם, כָּל אֲשֶׁר יִזְמֹוּ לַעֲשׂוֹת, זֶה הִבָּה, נִרְדָּה, וְנִבְלָה
שָׁם שְׁפָתָם--אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ, אִישׁ שְׁפַת רֵעֵהוּ .

Part Three: Sodom & The Last time God speaks to Himself

Breishit chapters 18 -19

16 And the men rose up from thence, and looked out toward Sodom; and Abraham went with them to bring them on the way. 17 And the LORD said: 'Shall I hide from Abraham that which I am doing; 18 seeing that Abraham shall surely become a great and mighty nation, and all the nations of the earth shall be blessed in him? 19 For I have known him, to the end that he may command his children and his household after him, that they may keep the way of the LORD, to do righteousness and justice; to the end that the LORD may bring upon Abraham that which He hath spoken of him.'

20 And the LORD said: 'Verily, the cry of Sodom and Gomorrah is great, and, verily, their sin is exceeding grievous. 21 I will go down now, and see whether they have done altogether according to the cry of it, which is come unto Me; and if not, I will know.' 22 And the men turned from thence, and went toward Sodom; but Abraham stood yet before the LORD.

23 And Abraham drew near, and said: 'Wilt Thou indeed sweep away the righteous with the wicked? 24 Peradventure there are fifty righteous within the city; wilt Thou indeed sweep away and not forgive the place for the fifty righteous that are therein? ...' 26 And the LORD said: 'If I find in Sodom fifty righteous within the city, then I will forgive all the place for their sake.'

Chapter 19

1 And the two angels came to Sodom at even; and Lot sat in the gate of Sodom; and Lot saw them, and rose up to meet them; and he fell down on his face to the earth; 2 and he said: 'Behold now, my lords, turn aside, I pray you, into your servant's house, and tarry all night, and wash your feet, and ye shall rise up early, and go on your way.' And they said: 'Nay; but we will abide in the broad place all night.' 3 And he urged them greatly; and they turned in unto him, and entered into his house; and he made them a feast, and did bake unleavened bread, and they did eat.

4 But before they lay down, the men of the city, even the men of Sodom, compassed the house round, both young and old, all the people from every quarter. 5 And they called unto Lot, and said unto him: 'Where are the men that came in to thee this night? bring them out unto us, that we may know them.' 6 And Lot went out unto them to the door, and shut the door after him. 7 And he said: 'I pray you, my brethren, do not so wickedly. 8 Behold now, I have two daughters that have not known man.... And they said: 'This one fellow came in to live here and now he judges us! We will deal worse with you, than with them.' And they pressed the door...

Yechezkel 16:48-49

49 Behold, this was the iniquity of thy sister Sodom: pride, fulness of bread, and careless ease was in her and in her daughters; neither did she strengthen the hand of the poor and needy.

בראשית יח טז ויקמו משם האנשים וישקפו
על-פני סדם ואברהם--הלך עמם, לשלחם.

יז וה' אמר המכסה אני מאברהם, אשר אני עשה. יח ואברהם--היו יהיה לגוי גדול, ועצום; ונברכו-בו-- כל, גויי הארץ. יט כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת-ביתו אחריו, ושמרו דרך ה', לעשות צדקה ומשפט--למען, הביא ה' על-אברהם, את אשר-דבר, עליו.

כ ויאמר ה', זעקת סדם ועמרה כי- רבה; וחטאתם--כי כבדה, מאד. כא ארדה-נא ואראה, הכצעקתה הבאה אלי עשו כלה; ואם-לא, אדעה...

כג ויגש אברהם, ויאמר: האף תספה, צדיק עם-רשע. כד אולי יש חמשים צדיקים, בתוך העיר; האף תספה ולא-תשא למקום, למען חמשים הצדיקים אשר בקרבה...

כו ויאמר ה', אם-אמצא בסדם חמשים צדיקים-ונשאתי לכל-המקום, בעבונם.

יט/א ויבאו שני המלאכים סדמה, בערב, ולוט, ישב בשער-סדם; וירא-לוט ויקם לקראתם, וישתחו אפים ארצה....

ג ויפצר-בם מאד--ויסרו אליו, ויבאו אל-ביתו; ויעש להם משתה, ומצות אפה ויאכלו. ד טרם, ישכבו, ואנשי העיר אנשי סדם נסבו על-הבית, מנער ועד-זקן : כל-העם, מקצה.

ה ויקראו אל-לוט ויאמרו לו, איה האנשים אשר-באו אליך הלילה הוציאם אלינו ונדעה אתם

=====

יחזקאל טז מט: הנה-זה היתה, עון סדם אחותך: גאון שבעת-לחם ושלות השקט... ויד-עני ואביון, לא החזיקה.

Shmuel Bet chapter 8

14 - And the LORD gave victory to David whithersoever he went. 15 And David reigned over all Israel; & David executed **justice and righteousness** to all his people.

Tehillim 72

1 To Shlomo - Give the king Thy judgments, O God, and Thy righteousness unto the king's son; **2** That he may judge Thy people with righteousness, and Thy poor **with justice**. **3** Let the mountains bear peace to the people, and the hills, **through righteousness**. **4** May he judge the poor of the people, and save the children of the needy, and crush the oppressor...

10 The kings of Tarshish and of the isles shall render tribute; the kings of Sheba and Seba shall offer gifts. **11** Yea, all kings shall prostrate themselves before him; all nations shall serve him. **12 For he will deliver the needy** when he crieth; the poor also, and him that hath no helper. **13** He will have pity on the poor and needy, and the souls of the needy he will save. **14** He will redeem their soul from oppression and violence,....

1 Kings Chapter 10

1 And the queen of Sheba heard of **the fame of Solomon because of the name of the LORD**, she came to prove him with hard questions. ... 3 And Solomon told her all her questions... r.

6 And she said to the king: 'It was a true report that I heard in mine own land of thine acts, and of thy wisdom. 7 Howbeit I believed not the words, until I came, and mine eyes had seen it; and, behold, the half was not told me; thou hast wisdom and prosperity exceeding the fame which I heard.

8 Happy are thy men, happy are these thy servants, that stand continually before thee, and that hear thy wisdom. 9 Blessed be the LORD thy God, who delighted in thee, to set thee on the throne of Israel; because the LORD loved Israel for ever, therefore made He thee king, **to do justice and righteousness.**'

Isaiah chapter 1 [Shabbat Hazon]

...**10 HEAR** to the rebuke of the Lord, **OFFICERS OF SEDOM, LISTEN** to the **WAYS** of Your God, people of **AMORA** **11 Why do you bring me your many sacrifices...** **14 I despise your Holidays and Celebrations.** **15 An when you lift your hands in Prayer – I hide my eyes from you – and when you increase your Prayers, I do not listen... your hands are full ob blood...** **21 How did come about that an established city went astray. It was once filled with JUDGEMENT, RIGHTEOUSNESS dwelled there.**

ZION will be redeemed – should it to **JUDGEMENT**, its **EXILES** shall return – should they act with **RIGHTEOSNESS**

שמואל ב פרק ח טו וימלך דוד, על-
כל-ישראל; ויהי דוד עשה משפט
וצדקה לכל-עמו.

תהילים פרק עב

א לשלמה: אלהים--משפטיך,
למלך תן; וצדקתך לבן-מלך. ב זדין
עמך בצדק; וענייך במשפט.
ג ישאו הרים שלום לעם; וגבעות,
בצדקה. ישפט עניי עם יושעי, לבני
אביון; וידכא עושיק... יא וישתחו-לו
כל-מלכים כל-גוים ועבדוהו. יב כי-
יציל, אביון משוע; ועני, ואין-עזר לו.
יג יחס, על-דל ואביון...

מלכים א פרק י

א ומלכת-שבא, שמעת את-שמע
שלמה--לשם ה'; ותבא לנסתו,
בחידות.

ג ויגד-לה שלמה, את-כל-דבריה...
ו ותאמר אל המלך אמת היה הדבר, אשר
שמעתי בארצי... ולא-האמנתי לדברים,
... ח אשרי אנשיך, אשרי עבדיך אלה,
העמדים לפניך תמיד השמעים את-חכמתך
ט יהי ה' אלהיך, ברוך, אשר חפץ
בך, לתתך על-כסא ישראל--באהבת
ה' את-ישראל, לעלם, וישימך למלך,
לעשות משפט וצדקה.

ישעיהו פרק א – שבת חזון

שמעו דבר ה', קציני סדם; האזינו תורת
אלהינו, עם עמרה. יא למה-לי רב-זבחיכם..
יד חדשיכם ומועדיכם שגאה נפשי...
טו ובפרשכם כפיכם, אעלים עיני מכם--גם
כי-תרבו תפלה, אינני שמע: ידיכם, דמים
מלאו

כא איכה היתה לזונה, קריה נאמנה; מלאתי
משפט, צדק ילין בה... כז ציון, במשפט
תפדה; ושביה, בצדקה.